

Anna Kienig

ORCID 0000-0001-5912-6503

Akademia Podlaska w Białymstoku

Katedra Psychologii

SPRAWOZDANIE Z SEMINARIUM NAUKOWEGO APWB DYLEMATY I WYZWANIA SPOŁECZNE XXI WIEKU, HOWIENY, 29.06.2024 R.

W dniu 29.06.2024 r. w majątku Howieny w okolicach Białegostoku odbyło się seminarium naukowe na temat *Dylematy i wyzwania społeczne XXI wieku*. Uczestniczyli w nim pracownicy Akademii Podlaskiej w Białymstoku z: Katedry Bezpieczeństwa Narodowego, Katedry Psychologii, Zakładu Pedagogiki i Zakładu Administracji oraz pracownicy administracji uczelnianej.

Ze względu na szerokie spektrum zainteresowań badawczych pracowników poszczególnych jednostek Uczelni seminarium miało charakter interdyscyplinarny, a problematyka prezentowanych wystąpień była bardzo szeroka i łączyła w sobie zagadnienia z szerokiego obszaru nauk społecznych: nauk o bezpieczeństwie, nauk o polityce i administracji, pedagogiki i psychologii.

Tematyka poszczególnych wystąpień dotyczyła różnych dylematów i wyzwań współczesności: od zagadnień związanych z obronnością państwa i problemów współczesnej kryminalistyki, przez aktualne wyzwania stojące przed systemem oświaty, po problematykę współczesnej psychologii, szczególnie akcentowaną w postpandemicznej rzeczywistości.

Seminarium otworzyło wystąpienie dr Ryszarda Parafianowicza z Katedry Bezpieczeństwa Wewnętrznego APwB na temat *Ochrona granicy państwa w przestrzeni powietrznej*. Tematyka dotyczyła niezwykle aktualnej problematyki budzącej powszechne zainteresowanie, ale i też społeczny niepokój ze względu na toczące się tuż za granicą Polski działania wojenne na Ukrainie, przekładający się na życie w poczuciu zagrożenia przyszłości. Świadomość metod ochrony granicy Polski w przestrzeni powietrznej przyczynia się do obniżenia tego poczucia zagrożenia.

Wystąpienie dr Marii Hapunik również z Katedry Bezpieczeństwa Wewnętrznego APwB na temat: *Tajemnice nierozwiązanych zbrodni z terenu województwa podlaskiego. Fenomen przestępstwa zabójstwa* było niezwykle interesujące ze względu na przybliżenie przykładów często otoczonych tajemnicą zbrodni zabójstwa sprzed lat w województwie podlaskim. Zrozumienie fenomenu zabójstwa jako przestępstwa oraz wyzwań związanych z prowadzeniem śledztw w takich sprawach jest kluczowe, by lepiej radzić sobie z podobnymi przypadkami w przyszłości.

Niewykryte zabójstwa często trafiają do archiwów, ale nigdy nie są całkowicie zamykane. Policjanci z „Zespołów do spraw niewykrytych” regularnie analizują stare dokumenty, licząc na to, że nowe dowody lub zeznania pozwolą w końcu rozwikłać niewyjaśnione i tajemnicze zbrodnie. Wielokrotnie już, dzięki postępowi technologicznemu, udało się rozwikłać niewykryte zabójstwa sprzed wielu lat. Przykładem mogą być sprawy, w których kluczową rolę odegrała nowa analiza DNA, pozwalająca na identyfikację sprawcy nawet po wielu dekadach.

Mgr Michał Łopiński z Katedry Psychologii APwB wprowadził do tematyki seminarium wątek psychologiczny. Jego wystąpienie na temat: *Stres a twórczość. Kreatywne rozwiązywanie problemów* dotyczyło dwóch zjawisk – stresu oraz kreatywności na tle ich neurobiologicznych uwarunkowań. Autor przedstawił istotę kreatywności i stresu oraz procesy mózgowie z nimi związane oraz związki między stresem a kreatywnym myśleniem i rozwiązywaniem problemów. Zaprezentował także jeden z najważniejszych modeli wykorzystywanych w badaniach nad kreatywnością oraz w praktyce

twórczego myślenia – Creative Problem Solving (CPS). Wskazał też na integrację CPS z układem HPA (oś podwzgórze-przysadka-nadnercza) i zarządzaniem stresem. Znaczenie synchronizacji sieci mózgowych oraz biologiczne aspekty stresu są kluczowe dla zrozumienia mechanizmów kreatywności i jej optymalizacji w praktyce.

Problematyka pedagogiczna była przedmiotem wystąpienia dr Agaty Jacewicz, prof. APwB z Zakładu Pedagogiki APwB na temat *Sprawność fizyczna uczniów podlaskich szkół*. Autorka przedstawiła fragment badań porównawczych, których celem była diagnoza poziomu sprawności fizycznej dziewcząt i chłopców z klas I–III ze szkół podstawowych z Podlasia. Badania przeprowadzono w latach 2022–2024 w dwóch szkołach podstawowych w Białymstoku i Mońkach. Wyniki badań wskazują na negatywne skutki izolacji w i po okresie pandemii COVID-19 dla poziomu sprawności uczniów najmłodszych klas szkół podstawowych.

Naukową część seminarium zamknęło wystąpienie dr Anny Kienig z Katedry Psychologii APwB pod tytułem: *Jak być szczęśliwym? Dobrostan psychiczny człowieka w XXI wieku*. Autorka podjęła próbę analizy podstawowych pojęć z obszaru psychologii pozytywnej: szczęścia i dobrostanu oraz relacji między nimi. Przedstawione zostały różne koncepcje szczęścia z perspektywy filozoficznej i psychologicznej, historia powstania psychologii pozytywnej, jako nowego obszaru badań i praktyki klinicznej oraz różne ujęcia dobrostanu wraz z charakterystyką jego składników. Dokonano też przeglądu dotychczasowych badań nad dobrostanem człowieka w ostatnich latach, a także przedstawiono propozycje nowych kierunków badań w tym obszarze.

Na zakończenie seminarium odbyła się promocja najnowszej publikacji dr Andrzeja Pulińskiego, prof. APwB, pt.: „Młodzież w konspiracyjnych organizacjach niepodległościowych na terenie województwa białostockiego w latach 1945–1956. Słownik Biograficzny”.

